

Melanjul dintre "umorul funebru a lui Ezra Pound" și "Nuanțele subtile de realism naiv sau de lirism frust" au creat un univers în care hazul are rol tămăduitor. *Plecarea în străinătate* – piesa compozitoarei **Laura Manolache** are la bază proza lui Urmuz "absurdă dar, în mod miraculos, plină de înțelesuri grave sau burlești". Creația componistică a autoarei dialoghează ca într-un joc de-a v-ați ascunselea cu textul și prin parodiare, devine în final o savuroasă comedie. Lucrarea *De-a sunetele*, cinci poeme pentru recitare cantabilă și orchestră pe versuri de Marin Sorescu, aparține compozitorului **George Balint** și ne relevă ironia. Poemele alese: *Mișcare, Straturi, Viziune, Fluierul și Zgomote* au fost selectate "pe criteriul referirii în text la unul sau mai multe aspecte sonore: tropăit, pocnete, flecăreală, fluierat, zgomote..." Ironiei textului literar i se adaugă cea muzicală care conține "semnale/sintagme foarte difuzate în perioada epocii de aur". Combinația rezultată denotă fantezie creatoare și umor. Încă din titlul partiturii *Gâlceava înțeleptului cu fântârimea*, a compozitorului **Teodor Țuțuianu**, se ițește spiritul glumeț al situațiilor ce sunt povestite prin intermediul muzicii. *Gâlceava nocturnă* dintre personaje are ca rezultat crearea unor momente hazlii.

Pocinogul a etalat publicului fațete diferite ale umorului românesc și, neîndoielnic, a relevat încă o dată diversitatea și bogăția situațiilor în care omul simplu din popor sau intelectual rasat reușește, indiferent de situație, să

Orchestra Filarmonicii de Stat din Arad, dirijor Cristian Neagu, baritonul Alexandru Șuca



își învingă amarul printr-un zâmbet, un semn al nemuririi speranței și, nu în ultimul rând, al faptului că și compozitorii au HAZ.

Elena APOSTOL

La Sibiu...

Un Bruckner de zile mari

În fiecare toamnă, zilele sfârșitului de octombrie și început de noiembrie mă prind la Sibiu, unde merg pentru a onora obiceiuri ale locului, care țin de tradiție, iubire și respect, devenind astfel în timp, o duioasă și melancolică rutină, la care nu aș renunța nicidecum. Și, dacă în această perioadă, prind și o joi când are loc Concertul Filarmonicii - și-l cam prind - atunci rutina devine încântătoare, știut fiind faptul că am fost și sunt o constantă admiratoare a virtuților acestei formații simfonice, pe care o consider cu adevărat de excepție. Iar dacă programul serii se asortează cu vara indiană, ce galopează și ea spre

statutul de rutină, mângâind mai mereu în aceste zile zona, și la pupitrul dirijoral mai este și un muzician de har, care conjugă perfect profesionalismul, cunoașterea, înțelegerea, expresivitatea, cu rara capacitate de a transmite dincolo de rampă mesajul partiturilor prin trăirile și emoțiile instrumentiștilor, atunci se cheamă că am fost binecuvântată cu un miracol. Asta am simțit în seara zilei de 25 octombrie la Concertul Filarmonicii de Stat din Sibiu. Un miracol (mă refer strict la partea a II-a) cauzat de uimitoarea compatibilitate dintre compozitor, orchestră și dirijor, miracol care m-a tulburat profund. S-a cântat „Simfonia a 5-a în Si bemol major” de Bruckner. Lucrare grea, lungă, puternică, monumentală, dar... răvășitoare în tălmăcirea orchestrei și a dirijorului său Theo Wolters - o altă veche și prețuită cunoștință, care în pofida concertelor pe care le susține frecvent cu cele mai galonate orchestre din lume, preferă Filarmonica sibiană. Și înțeleg de ce! Revenind la Bruckner, trebuie să spun că prin interpretarea



dată, Theo Wolters a reușit să evidențieze cu emoție măsurată, cu gravitate dar și gentilețe, cu profunzime dar și suplețe, fiecare temă, tonalitate, contrast, armonie, fiecare grup sau solo de instrumente, dezvăluind ascultătorilor și luminiscențele greu sesizabile de alți confrăți, din plenitudinea și vigoarea armonică atât de particulara stilului brucknian. Cât privește pizzicato-urile partidelor de coarde, cu sunetul și omogenitatea lor rarissimă, greu de descris în cuvinte, au dat fiori prin acuratețe, blândețe și paleta de nuanțe minunat colorate. *A fost un Bruckner de zile mari.*

Dar... seara din 25 octombrie a avut și o primă parte, compusă din foarte așteptatul „Concert nr. 3 pentru pian și orchestră în Do minor” de Beethoven. Foarte cântat și foarte cunoscut, atât ca „primul mare concert beethovenian în care solistul și orchestra au fost tratați ca parteneri egali”, cât și ca o nelipsită lucrare din repertoriul fiecărui pianist concertist, datorită cantabilității lui și a posibilităților de etalare în egală măsură a tehnicii cât și a sensibilității artistice a protagonistului. Acum, din păcate, el nu s-a ridicat la așteptări și asta datorita lui Csiky Boldizsar, căruia i-a trebuit cam mult timp (circa o parte și jumătate din el) pentru încălzire și pentru a realiza tocmai acel parteneriat, el abordând partitura din perspectiva

solistului pentru care concertul înseamnă *el* - ca personaj principal și *restul muzicienilor* - ca figurație. Oricum, cu ajutorul slalomului elegant făcut de dirijor și orchestrei care s-a retras cumva în umbră, pentru a nu face rabat de la calitate, a trecut binișor acel „Allegro con brio” în care pianistul, cu o digitație potrivită și o tehnică bună - mai puțin în ceea ce privește apogiaturile prea expediate - ne-a demonstrat o prea mare detașare, fixându-și discursul mai mult pe monolog în defavoarea dialogului solicitat de scriitură. „Largo” însă, a fost mai reflexiv și mai apropiat de ce ar fi trebuit să facă, dregând busuiocul, chiar foarte bine, de abia în „Rondo”-ul din ultima parte, care a fost o reală reușită.

În fine, mai bine mai târziu decât niciodată. Așa că spre final, l-am auzit și pe Beethoven, doar că vedetele au fost tot dirijorul și orchestra care prin calitățile lor, au adus în sufletele melomanilor acea lumină gravă, dar plină de spirit, caracteristică compoziției în cauză. Cu toate aceste triste inadvertențe, Concertul din 25 Octombrie de la Filarmonica sibiană va rămâne (cel puțin în ceea ce mă privește) gravat în memorie, pentru acel minunat și uimitor *Bruckner de zile mari*. Aplauzele mele la scena deschisă orchestrei și dirijorului ei. Bravo!

Doina MOGA

Concursul Internațional de Canto “Tiberiu Brediceanu”

În miez de octombrie, la Lugoj a fost organizată prima ediție a Concursului Internațional de Canto “Tiberiu Brediceanu”. Orașul de pe Timiș, care are o splendidă tradiție muzicală - corală și nu numai - organiza, acum nu foarte mulți ani, Concursul internațional pentru voci de tenor care purta numele marelui interpret Traian Grozăvescu, originar din acest oraș. Din păcate, acest concurs unic pe plan regional și chiar European a dispărut. Dar iată că frumoasa tradiție operistică a fost reluată, prin eforturile profesorului Constantin Tufan Stan, care a reușit fondarea unui nou concurs internațional, care de această dată poartă numelui unui alt celebru lugojean, Tiberiu Brediceanu, compozitor și co-fondator al Operei Române din Cluj.



Mihai Cosma, Marius Zaharia

Concursul a fost organizat cu sprijinul Primăriei municipiului Lugoj și personal al primarului Francisc Constantin Boldea, care se dovedește a fi un constant susținător al muzicii, după ce a cumpărat 2 pianе de concert noi (pentru Teatru și pentru Școala de muzică) și după ce a oferit titlurile de cetățean de onoare și ambasador al orașului mezzosopanei Aura Twarowska.

Iată și palmaresul acestei prime ediții, la care au luat parte 23 de tineri din 5 țări, care au prezentat piese din repertoriul românesc și străin de lied și arii de operă. În etapa a doua a fost inclus în programul tuturor participanților un cântec (la alegere) de Tiberiu Brediceanu

cântec (la alegere) de Tiberiu Brediceanu

Marele Premiu și trofeul concursului au revenit tenorului Marius Zaharia de la Opera Națională Română din Timișoara, care a obținut și **Premiul Special “Traian Grozăvescu”**.

Premiul I a fost adjudecat de soprana Andreea Gabriela Marinescu, studentă la Universitatea din Craiova.

Premiul II, ex-aequo, a fost câștigat de baritonul Mihai Alexandru Raicea și soprana Sandra Eliza Bărănescu, cea mai tânără concurentă, în vârstă de doar 18 ani.

Premiul III, tot ex-aequo, a fost împărțit de sopranele Andreea Carmen Marin și Maria Magdalena Duțu.

Iată și celelalte premii acordate în concurs: Premiul “Remus Georgescu”: Dragancho Najdoski (Macedonia), Ana



Maria-Magdalena Duțu, Crimhilda Cristescu, Andreea Marinescu

Maria Vinczy, Daniel Zah, Milanka Noveska (Macedonia); Premiul Academiei Româno-Americane de Arte și Științe: Diana Zaharia; Premiul “Redeșteptarea”: Sandra-Eliza Bărănescu; Premiul “Filaret Barbu”: Silvia Maria Antemia (Germania); Premiul “Ion Vidu”, acordat de prof. univ. dr. Marius Raica, rector UMFVB Timișoara: Maria Cristina Fieraru; Premiul “Mirela Zafiri”: Bianca Bettina Mihăescu; Premiul “Francisc Balogh”: Mihail Mihăescu (Republica Moldova); Premiul “Titus Olariu”: Daniel Zah.

Juriul a fost alcătuit din prof. univ. Georgeta Stoleriu - președinte, dr. Aura Twarowska - director artistic și prof. univ. dr. Mihai Cosma, iar secretarul competiției a fost prof. dr. Constantin Stan Tufan.

Acompaniamentul a aparținut prof. univ. dr. Crimhilda Cristescu (Universitatea Națională de Muzică București), conf. dr. Aida Marc (Timișoara) și prof. Evelin Andreea Roman (Colegiul Național de Artă „Ion Vidu” Timișoara).

C. MIHAI



de la stânga: Constantin-T. Stan, Ramona Popovici, Aura Twarowska, Andreea Marinescu, Georgeta Stoleriu, Mihai Cosma